

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nr. 209.
Beretning

om

Veile Amts høiere Realskole
i Kolding.

Udgivet, som Indbydelseskrift

til

den offentlige Examen i Juli 1859,

af

S. C. S. Lassen,
Professor og Rektor.

Kolding 1859.

Trykt hos B. C. Møller.

Eleveme.

I Efterretningerne for Skoleaaret 1857—58 angaves Antallet af Skolens daværende Elever til 51. Af disse ere i Aarets Løb udgaaede: H. Jørgensen af 5te og J. P. Jørgensen af 2den Klasse, for at studere; L. Meyer af 4de Klasse er sat i Handelslære; E. Bülow af 4de og H. Buhl, H. Slagers, T. Thomsen, E. Lyse, M. Pedersen, P. Pedersen, alle af 3die Klasse, ere anbragte ved Landvæsenet; M. Møller, ligeledes af 3die Klasse, forlod Skolen i Foraaret, paa Grund af forandrede Familieforhold; N. Bastrup, af 2den Klasse, døde i August 1858,*) og E. Aabye, af Forberedelsesklassen, udmeldtes i Begyndelsen af det nye Skoleaar, som Følge af anden Bestemmelse.

Derimod ere strax efter Examen og i Løbet af det nye Skoleaar 13 Elever optagne, saa at Elevantallet, der ved Nytaar 1859 var størst, nemlig 57, nu ved Skoleaarets Slutning er 51 ligesom forrige Aar. Af disse 51 Elever ere 28 udenbys og 23 indenbys.

---

*) Skolen mistede i ham en usædvanligt begavet og meget lovende Elev, men hos hvem en fra den tidligste Alder stærkt fremtrædende Svaghed (Hamophili) syntes at have foranlediget en overveieude Udvikling af Mandsevrerne paa Legemets Bekostning. Han hertkaldtes pludseligt under en Vadekur, just da der begyndte at vise sig Tegne til kjendelig Bedring i hans Tilstand.

Siden Skolen begyndte sin Virksomhed, i November 1856, har den været besøgt af 74 (42 udenbys og 32 indenbys) Elever.

Eleverne ere i nedenstaaende Fortegnelse anførte saaledes som de bleve ordnede ved Translokationen forrige Aar; de i Aarets Løb optagne ere for hver Klasse tilføiede i den Orden, hvori de ere anmeldte, og kun for disse er Faderens Navn og Stilling tilføiet, da Oplysning om de tidligere optagne Elever er meddeelt i de foregaaende Programmer.

5te Klasse.

1) H. B. Hartvigsen. 2) N. S. Gylding. 3) D. R. Bertelsen.

4de Klasse.

1) P. Nissen. 2) L. M. Warming. 3) H. Filstrup. 4) B. J. Holst. 5) H. S. Jacobsen. 5) A. C. A. Jensen. 7) E. Th. Rod. 8) Erhardt Andreas Gylding. (Kjøbmand N. Gylding i Veile).

3die Klasse.

1) M. B. Meyer. 2) P. Jürgensen. 3) C. D. M. Ohlsen. 4) D. F. E. Lassen. 5) T. C. Schmidt. 6) E. L. Hansen. 7) A. U. D. Hold. 8) N. S. Johansen. 9) Laurig Peter Jensen. (Gaardeier J. Jørgensen i Braae). 10) Jacob Bidding Heiberg Gylding. (Broder til Nr. 2 i 5te Kl.)

2den Klasse.

1) B. Nissen. 2) M. J. Markusen. 3) C. T. Møller. 4) S. J. Grandjean. 5) M. A. Borch. 6)

A. C. Müller. 7) Ch. P. Drum. 8) P. E. C. Drum. 9) Peter Heinrich Bernhardt Jørgensen. (Møller Jørgensen i Skjærbe-Mølle). 10) Peter Hanfen. (Gaardeier H. Petersen i Nørre-Vjert).

1ste Klasse.

1) N. A. S. Thomsen. 2) A. P. Thæroe. 3) P. C. Lau. 4) B. E. Madsen. 5) F. C. Schæffer 6) H. Henriksen. 7) Nikolai Henrik Jørgensen. (Broder til Nr. 9 i 2den Kl.) 8) Morten Andersen. (Afd. Gaardeier P. Andersen til Langbjerggaard i Fobisset).

Forberedelsesklassen.

1) N. E. Raben. 2) F. B. Brandt. 3) H. S. Thulstrup. 4) S. S. Raben. (Broder til Nr. 1). 5) G. Bartholdy. 6) N. B. Tingleff. 7) Rudolph Leopold Bastrup. (Kjebmand Bastrup). 8) Bertel Georg Pagh Møller. (Bogtrykker Møller). 9) Thomas Frederik Frederiksen Brigsted. (Krigsraad Brigsted). 10) Christian Georg Campen. (Prop. Campen til Elfkærholm). 11) Carl Theodor Drholm. (Kjebmand Drholm). 12) Jørgen Lund. (Afd. Trakter Lund paa Frederiksberg).

Bed Indførelsen af den vedtagne forandrede Klasseinddeling, fra det nye Skoleaars Begyndelse, var det nødvendigt at tage mere Hensyn til at ordne Eleverne saaledes som de med størst Fordeel kunde undervises i Afdelingerne, end til en konsekvent Gjennemførelse af Klasseinddelingen i Forhold til Skolens Program i det Hele taget. Indeværende Skoleaar

maa altsaa med Hensyn til Klassebenævnelserne betragtes som en uundgaaelig Overgangstilstand, der efterhaanden skal udjevnes, og som derfor ogsaa vil faae nogen Indflydelse paa den efter Examen forestaaende Dpflytning.

Lærerpersonalet.

I Lærerpersonalet er ingen Forandring foregaaet.

Underviisningsfagene have været fordeelte saaledes:

Rektor:	Tydsf i 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Klasse; Fransf i 5te, 4de, 3die og 2den Klasse; Engelsf i 5te 4de og 3die Klasse	31	Timer	ugentlig.
Hr. Overlærer R. Hoyer:	Mathematik i 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Klasse; Physik i 5te, 4de, 3die 2den og 1ste Klasse; Naturhistorie i hele Skolen; Tegning (geometrisk) i 5te Klasse	27	"	"
— Kand. Guldberg,	3die Lærer: Religion i hele Skolen; Historie og Geographi i 5te, 4de, 3die, 2den og 1ste Klasse	30	"	"
— Kand. Krogsgaard,	4de Lærer: Dansk i hele Skolen; Regning i 5te, 4de og 3die Klasse; Tydsf i Forberedelsesklassen	30	"	"
— Pøding,	5te Lærer: Tegning i 4de, 3die, 2den, 1ste og Forberedelses-			

Klassen; Regning i 2den, 1ste og Forberedelsesklassen; Historie og Geographi i Forberedelsesklassen; Skrivning, Sang og Gymnastik i hele Skolen . . . . . 31 Timer ugentlig.

Lektionstabel.

Underviisnings- fagene.	Forbe- redelses- klassen.	1ste Klasse.	2den Klasse.	3die Klasse.	4de Klasse.	5te Klasse.
Dansk	5	5	4	3	3	2
Tydsf	3	3	3	3	3	3
Fransf	≐	≐	3	3	3	3
Engelsf	≐	≐	≐	3	3	3
Religion . . .	3	3	3	3	3	≐
Historie	2	3	3	3	3	3
Geographi . .	2	2	2	2	2	2
Regning . . .	3	3	2	2	2	1
Geometri . . .	≐	2	2	2	2	2
Algebra	≐	≐	≐	2	2	2
Physik	≐	2	2	2	2	2
Chemi	≐	≐	≐	≐	1	1
Naturhistorie.	2	2	2	2	2	2
Skrivning . .	6	3	3	2	2	≐
Regning	2	2	2	2	2	2

Til Sang og Gymnastik anvendes ugentlig 8 Timer, og i hvert af disse Fag ere samtlige Elever, som kunne deeltage, adskilte i 2 Partier, saaledes at hvert Parti ugentlig undervises 2 Timer i Sang og 2 Timer i Gymnastik, der i Sommermaanederne afløses af Svømming.

Desuden har 5te Klasse og enkelte Elever af 4de Klasse en Eftermiddag om Ugen, i 2 paa hinanden følgende Timer og under Lærersens Veiledning, foretaget praktiske Øvelser i

Skolens kemiske Laboratorium, som blev taget i Brug ved Begyndelsen af det nye Skoleaar.

For at kunne bestride Underviisningen med de Lærerskræfter, som staae til Skolens Raadighed, har Fællesunderviisning fundet Sted for 2 Klasser i følgende Fag: 5te og 4de Klasse i Tydsk, Fransk og Engelsk. Forbringerne i det læste Fællespensum have været stillet lavere for 4de end for 5te Klasse, som desuden har havt særskilte Hjemmearbejder, deels ved Stile og deels ved at læse et Pensum paa egen Haand, som er bleven kontrolleret ved ugentlige Prover, der i Regelen ere foretagne udenfor den sædvanlige Skoletid. Ligeledes have de nævnte Klasser havt Fællestimer i Geographi. Alle øvrige Kombinationer have indskrænket sig til de nederste Klasser, nemlig: 2den og 1ste Klasse i Religion, Historie, Geographi, Geometri og Physik; 1ste og Forberedelsesklassen i Naturhistorie og Regning, og endelig har sidstnævnte Klasse i Skrivning havt 3 Fællestimer med 1ste og 3 med 2den Klasse.

Overfigt over det i Skoleaaret Læste.

Dansk.

5te Klasse. Hovedtrækkene af den nyere Tids Literaturhistorie, oplyst ved Læsning af passende Stykker i Poesi og Prosa.

Hver Uge have Eleverne leveret to Afhandlinger, en over et Emne af almindeligt Indhold, og en historisk, som med Hensyn til Indholdet tillige er bleven gennemgaaet og bedomt af Læreren i Historie.

4de Klasse. Borgens og Kung's Læsebog, 3die Kursus.

Udenad er lært: Slaget paa Nheden — Tordenskjold — Slaget ved Slesvig — Danmarks Trost — Danmark mit Fædreland

— Modersmaalet — Høisgaards Balle — Torsten og Trine — Henrik og Else — Juletanter.

Hele Bojesens Grammatik og Wolles Hærfriivningslære.

Ugentlig 2 Stile, som have bestaaet deels i Oversættelse fra Tydsk til Dansk, deels i Gjengivelse af en for-
talt Historie.

3die Klasse. Borgens og Kungs Læsebog, 3die Kursus, S. 130—219.

Udenad er lært: Kjøbenhavns Universitets Stiftelse — Daniel Rankau — Ivar Hvittfeldt — Tordenhoff — Slaget ved Slesvig — Danmark mit Fædreland — Modersmaalet — Torsten og Trine — Henrik og Else.

Hele Bojesens Grammatik med passende Uvelser af Læsebogen.

Ugentlig 2 Stile, deels Oversættelser, deels Gjensfortælling af en oplæst Historie.

2den Klasse. Borgens og Kungs Læsebog, 2det Kursus, S. 160 til Enden.

Udenad er lært: Aftensang — Mads og Mikkel — Soman-
den — Bøgetræets Sang — Da jeg var lille — Kong Frode og
Gubben — Naar mit Die er luft — Kirkeklokken i Farum.

Bojesens Grammatik § 1—47, som er indøvet ved
Analyse af dertil udvalgte Stykker af Læsebogen.

Ugentlig 2 Stile, deels Diktat, deels Oversættelse.

1ste Klasse. Borgens og Kungs Læsebog, 2det Kursus, S. 1—136.

Udenad er lært: Fiffen og Drnen — Matrosen — Da jeg
var lille — Børnevise — Aftensolen — Naar mit Die er luft —
Den gamle Steen — Bønden og hans Son — Fjeldspringet —
Folkensang — Danebrog — Marss Stigs Døtre.

Hovedpartierne af Bojesens Grammatik § 1—47 ere
indøvede ved Hjælp af dertil udvalgte Stykker af Læse-
bogen.

Diktat 2 Gange ugentlig.

Forberedelsesklassen. Børgens og Kung's Læsebog, 1ste Kursus, forfra til Enden.

Udenad er lært: Morgensbøn — Aftenbøn — Om Aftenen — Op til Arbeid — Konen med Eggene — Tømmeliden — Den forurettede Hest — Fiskeren — Bjørnen som Rytter.

Forberedende grammatikalske Øvelser. To Gange ugentlig affrevet Stykker af Læsebogen.

Tydsf.

5te Klasse. Passens tydske Læsebog S. 113—144 og 248—327. Extemporallesning.

Passens Dpgaver til tydske Stile, 30 Stykker af 2det Parallellkursus til mundtlige Extemporaløvelser; ugentlig er der af 3die Kursus skrevet en Hjemmestil og af 1ste Kursus en Stil paa Skolen.

Trojels tydske Grammatik og „Et Par Kapitler af den tydske Syntax til Skolebrug; Kjøbenhavn 1857.“

4de Klasse. Passens tydske Læsebog S. 113—144 og 248—327.

Dpgaver til tydske Stile, 1ste Kursus benyttet til Skolestile 1 Gang ugentlig, og 2det Kursus til mundtlige Øvelser.

Trojels Grammatik, til de ubøielige Ordklasser.

3die Klasse. Passens tydske Læsebog S. 1—42.

Sammes tydske Elementarvog, Nr. 19 C—78 C, er benyttet til mundtlige og skriftlige Stileøvelser.

Sammes Udtog af Formlæren.

2den Klasse. Passens tydske Elementarvog S. 89—157.

Alle Gloser i A Stykkerne ere memorerede og i Forbindelse med de 20 første C Stykker anvendte til mundtlige og skriftlige Øvelser.

Læssens Udtog af Formlæren S. 1—21.

1ste Klasse. Læssens tydske Elementarbog S. 53—97.

Alle Glosser i A Stykkerne ere memorerede og derefter anvendte til Dvælses.

Deklinations- og Konjugationsøvelser.

Forberedelsesklassen. Øverste Parti: Læssens Elementar-
bog A og B Stykkerne S. 1—49. Nederste Parti:
Samme Bog A og B Stykkerne S. 1—49.

Fransk.

3te Klasse. Læssens franske Chrestomathi S. 135—187.

Paa egen Haand have Eleverne læst J. F. Michaud
Histoire de la première Croisade S. 1—62.

Ødet Afsnit af Læssens Opgaver til Indøvelse af
Formlæren er benyttet til mundtlige og skriftlige Stile paa
Skolen, og 1 Samling af Sammes Stileopgaver (meest
historiske) til Hjemmestile.

Abrahams Grammatik S. 41—140, med Forbigaaelse
af de Anmærninger, som sjældnere finde Anvendelse.

4de Klasse. Chrestomathien S. 135—187.

Ødet Afsnit af Opgaverne til Indøvelse af Formlæren
er benyttet til mundtlige og skriftlige Stile paa Skolen.

Abrahams Grammatik S. 41—140, med Forbi-
gaaelse af hvad der sjældnere finder Anvendelse.

3die Klasse. Læssens Læsebog for de lavere Klasser S.
1—20 og 28—42.

Sammes Udtog af Formlæren.

Sammes Opgaver til Indøvelse af Formlæren, 1ste
Afsnit, er benyttet til mundtlige og skriftlige Stile paa Skolen.

2den Klasse. Læssens Læsebog for de lavere Klasser S.
1—20 og 28—32.

Hovedpartierne af Formlæren, især Verberne.

Stileopgavernes 1ste Affnit er anvendt til mundtlige og skriftlige Øvelser paa Skolen.

Engelsk.

5te Klasse. A Christmas Carol by Dickens S. 57—78. The Children of the New-Forest by Marryat S. 1—167 (S. 83—167 have Eleverne læst paa egen Haand og ligeledes H. Havelock by W. Brock S. 1—37).

Wittrups Grammatik, med Forbigaaelse af saadanne Enkeltheder, som sjeldnere finde Anvendelse.

Ugentlig en Hjemmestil efter særskilt dertil udarbejdede Opgaver, og en Stil paa Skolen efter Anders Opgaver.

4de Klasse. The Children of the New-Forest by Marryat S. 1—83. Tales of a Grandfather by W. Scott er benyttet til Extemporallæsning.

Mundtlige og skriftlige Øvelser efter Anders Opgaver. Hovedpartierne af Wittrups Grammatik.

3die Klasse. Tales of a Grandfather S. 1—18 og The history of Little Jack Nr. 66—94.

Det Vigtigste af Mariboes Grammatik.

1ste Affnit af Lassens franske Stileopgaver er benyttet til mundtlige og skriftlige Øvelser.

Religion.

4de Klasse. Balslevs Katechismus: 3die Hovedstykke, om Naademidlerne og forfra til 3te Bud. Balslevs Bibelhistorie, det Nye Testamente. I Bibelen læst Apostelhistorien; Kirkehistorie: Fra Reformationen til Nutiden. (Psalmer). (Overeensstemmende med Ministerialskrivelse af 10de Juli 1856 afsluttes Religionsunderviisningen med 4de Klasse).

3die Klasse. Balslevs Katechismus: 3die Hovedstykke og forfra til det 3die Bud. Sammes Bibelhistorie, det Nye Testamente.

3 Bibelen er læst Lukas' Evangelium. (Psalmer).

2den Klasse. Katechismus, fra 6te Bud til 2den Troesartikel. Læren om Gjenløsningen. Balslevs Bibelhistorie, fra Moses til Herodes den Store. (Psalmer.)

1ste Klasse. Katechismus forfra til 6te Bud. Balslevs Bibelhistorie, fra Moses til Herodes den Store. (Psalmer.)

Forberedelsesklassen. Bibelhistorie: Det Nye Testaments Fortællinger til den 1ste Vintsefest. (Fortælling og Gjenfortælling) Psalmer.

Historie.

5te Klasse. Af Middelalderens Historie: Rusland, Polen, Ungarn, det græske Keiserdømme, Asien, de tre nordiske Riger. Af den nyere Tid: Frankrig, Engelland, Tydskland.

4de Klasse. Af Middelalderens Historie: Rusland, Polen, Ungarn, det græske Keiserdømme, Asien, de tre nordiske Riger. (3 disse 2 Klasser er Kosfoeds Udtog af Verdenshistorien, udg. af Pr. Thrige, benyttet ved Underviisningen.)

3die Klasse. Kosfoeds fragm. Hist. af Pr. Thrige: Fra Reformationen til 1789. Fædrelandshistorie (af Mørk), fra Frederik den Fjerde til Nutiden.

2den Klasse. Kosfoeds fragm. Hist.: Oldtiden til Perserkrigene. Fædrelandshistorie, fra Kalmarunionen til 1730.

1ste Klasse. Fædrelandshistorie, fra Kalmarunionen til 1730.

Forberedelsesklassen. (Fortælling, der saavidt muligt har været ledsaget af Foreviisning af Billeder, og Gjenfortælling af Gleanerne): De ældste Indbyggere i Norden; deres Levemaade; Gothernes Indvandring; deres Gudelære: Jordens Tilblivelse. Troen paa et andet Liv (Valhalla og Helheim), Gudsdyrkelsen,

de vigtigste Guder navnte; Baaben og Aenodier; Suttungs Wijsden; Thor hos Ulgardelofe; Thor fisker Midgaardsormen; Thors Besøg hos Geirød; Thor benter sin Hammer; Yduns Fares Lofes Affkom; Baldurs Død; Lofes Vinster; Gudernes Udergang. — Skjold — Umleth — Uffe — Dan Mikillati — Frode Fredegode — Hjarne — Sværdet Tyrving (Kringrims Sønnen) — Hroar, Helge — Holf Krake — Hræck, Helge — Harald Hildetand — Frode den Frakne — Starkodder (Frode Giegod, Inge) — Hagarth og Signe — Regner Ledbrog — Gostrik. Læreren har især benyttet Ludvig Møllers Sagnhistorie og Fabricius: Illustreret Danmarkshistorie.

Geographi.

5te og 4de Klasse. Norge, Sverrig, Rusland, Preisen, Tydskland, Østrig, Tyrkiet, Grækenland, Italien, Sveits, Belgien, Holland. (Belschows Lærebog).

3die Klasse. Frankrig, Spanien, Portugal, Storbritannien og Irland, Danmark, Norge, Sverrig, Italien. (Millings Lærebog udg. af Svendsen).

2den og 1ste Klasse. Frankrig, Spanien, Portugal, Italien, Grækenland, Tyrkiet, Østrig. (Millings Lærebog).

Forberedelsesklassen. Ved mundtlig Forklaring, i Forbindelse med passende Hjælpecmidler, er der bibragt Eleverne Begreb om Betydningen af de almindelige geographiske Benævnelser. Europas physiske Bestaafenhed, den politiske Inddeling. Danmark — Norge — Sverrig — Rusland.

Regning.

5te Klasse. Jensen's Regnebog 2det Affnit til Enden. Denne Klasse har havt en stor Mængde arithmetiske Opgaver til skriftlig Besvarelse, som tildeels er traadt istedetfor Opgaverne i Regnebogens 3die Affnit.

4de Klasse. Jensen's Regnebog 2det og Begyndelsen af 3die Affnit.

3die Klasse. Jensen's Regnebog 2det Afsnit.

2den Klasse. Regnebogens første og tildeels 2det Afsnit.

1ste Klasse. Regnebogens 1ste Afsnit.

Forberedelsesklassen. Regnebogens 1ste Afsnit.

Gjennem hele Skolen er lagt særdeles Vægt paa Hovedregning. Ved Underviisningen har Læreren tildeels benyttet Femmers Apparat.

Mathematik.

5te Klasse. Mundts Geometri, forfra indtil den praktiske Deels 5te Kapitel, om Cirkelperipheriens Beregning.

A. Steens Elementær Algebra, indtil Logarithmer. Indtil denne Bog udfom var et Uddrag af samme Forfatter's „Ren Mathematik“ lagt til Grund for Underviisningen.

4de Klasse. Mundts Geometri: Første Afsnit, om den rette Linie til Cirkelen.

A. Steens „Elementær Arithmetik“ (incl. Tillæg) er gjenmemgaaet og alle dertil hørende Opgaver regneede.

3die Klasse. Mundts Geometri, til Trekanternes Kongruents.

Senere er benyttet A. Steens Hovedformerne i Rummet, hvoraf 1ste Kapitel er gjenmemgaaet.

A. Steens „Elementær Arithmetik“ med tilhørende Opgaver til Nr. 40.

2den og 1ste Klasse. Ved Underviisningen i Geometri i disse to Klasser er ikke benyttet nogen Lærebog. Som Hjælpemidler har været brugt et Klobseapparat og en Deel Figurer af sammenloddet Metaltraad. Til Grund for sit Foredrag og de under samme foretagne Dvælses har Læreren lagt et skrevet Kollegium af Prof. A. Steen og

fenere samme Forfatters „Hovedformerne i Rummet“, hvoraf 1ste Kapitel er gennemgaaet.

Naturlære.

5te Klasse. Petersens kemiske Physik, til den meteorologiske Deel. — N. Hoyers Chemi, til den organiske Deel. Eleverne have i Laboratoriet stadigt foretaget selvstændige Arbejder af lignende Art, men i større Omfang, som de der findes anført i Programmet for 1858.

4de Klasse. Silfverbergs kemiske Physik: Barmelære — Magnetisme og Elektricitet, til Galvanismen.

Eleverne af denne Klasse have kun undtagelsesviis foretaget selvstændige Arbejder; men Underviisningen er meddeelt i Laboratoriet og det Gjennemgaaede er stadigt oplyst ved Experimenter.

3die Klasse. Silfverbergs kemiske Physik: Elektriciteten og den meteorologiske Deel.

2den og 1ste Klasse. Uden Afbenyttelse af Bog er gennemgaaet, og ved Forsøg oplyst, hvad der af Ligevægtslæren maatte anses som passende for Elevernes Alder og Fattesyne.

Naturhistorie.

5te Klasse. Lützens Zoologi (Udtog). Repetition af en Deel af Botaniken fra forrige Aar.

4de Klasse. Lützens Zoologi (Udtog).

3die Klasse. Lützens Zoologi (Udtog) „de koldblodige Hvirveldyr og Leddyrene.“

2den Klasse. Lützens Zoologi (Udtog), Leddyrene.

1ste og Forberedelsesklassen. Pattedyr og Fugle.

Underviisningen i Naturhistorie, for alle Klasser, gives udelukkende i Skolens Samlinger.

Skrivning.

Bed Underviisningen benyttes Bjerrings og Riisgaards Forskrifter. I de nederste Klasser skriver Læreren jævnlig for paa den store Skoletavle og giver dertil de Forklaringer og lader foretage saadanne Dvælses, der antages at give en bedre og sikkrere Forberedelse, end den idelige Brug af trykte Forskrifter.

Hver Maaned skriver Eleven et Prøveblad i en særskilt Bog, som fremlægges ved Examen istedetfor de sædvanlige Prøveskrifter.

Tegning.

Bed Tegneunderviisningen benyttes Prof. Simesens Apparat til geometrisk og Projektionstegning. I Forberedelsesklassen og tildeels i 1ste Klasse foretages Forøvelser til geometrisk Tegning.

Skolens Samlinger og Inventarium.

Foruden de i forrige Aars Program anførte forskjellige Bevillinger er, under 3die Juni 1859, som Tillægsbevilling til det kemiske Laboratoriums Indretning tilstaaet 70 Rd. 89 $\frac{1}{2}$, som en Meerudgift, der var forarsaget ved aldeles uforudseelige Omstændigheder. Laboratoriets Indretning har altsaa i det Hele kostet 320 Rd. 89 $\frac{1}{2}$.

A. Bibliotheket.

(De med † betegnede Bøger ere skjænkede af Underviisningsministeriet, de med * af andre Givere).

1. Theologi.

- J. H. Kurb: Christelig Religionslære. Kbhvn. 1858.
 N. Beets: Paulus, Bibelske Skildringer. Kbhvn. 1858.
 Zeuthen: Om den saakaldte „Kirkelige Anskuelse.“ Kbhvn. 1858.
 Livets Alvor. Religiøse Betragtninger af Forf. til Livsbilleder. Kbhvn. 1858.
 Bibelsk Stamtavle, tegnet af N. C. Poulsen. Kbhvn. 1858.
 Gude: Irvingianismens Betydning i vor Tid. Kbhvn. 1859.
 H. N. Clausen: Det evangeliske Kirkelivs Nutid og Fremtid. Kbhvn. 1859. 1ste H.

2. Nyere fremmede Sprog.

- J. F. W. Grimm: Deutsches Wörterbuch. Leipzig 1858, 13te Lief.
 Mariboe: Engelske Stilleopgaver. Kbhvn. 1858.

3. Dansk Literatur og Sprog.

- Erølev: Almindeligt Forfatterlexikon for Danmark. Supplementbind, 6te Hefte. Kbhvn 1858.
 Molbech: Dansk poetisk Anthologi. 4de Deels 1ste H. Kbhvn. 1840.
 Molbech: Dansk Ordbog 2den Udg. 8—9 Hefte. Kbhvn. 1857—1858.
 C. W. Smith: Om Holbergs Levnet og populære Skrifter. Kbhvn. 1858.
 K. J. Lyngby: Om Nordfrisisk. Kbhvn. 1858.
 K. B. Kaalund: Et Foraar. Kbhvn. 1858.
 J. C. Boisen: Dansk Læsebog. Kbhvn. 1858.

- K. J. J. Lyngby: Bidrag til en sønderjydsf Sprogklære. Kbhvn. 1859.
- * Chr. F. Monrad: Danff₂ Syntax til Skolebrug. Flensborg 1858.

4. Historie og Politik.

- Beckers Verdenſhistorie, 3die og 4de Hefte af Regiftret. Kbhvn. 1859.
- C. Roſenberg: Illuſtreret Verdenſhistorie. 8—10. H. Kbhvn. 1859.
- Thiers: Konſulatets og Keiſerdømmets Historie. 160—179 H. Kbhvn. 1859.
- Macauly: Englands Historie. Reſt. af 4de Bind.
- *C. F. Monrad: Hovedpunkter af Fædrelandets Historie Flensborg 1859.
- J. T. A. Tang: Hoinordens Runesaga. Kbhvn. 1858.
- Fabricius: Illuſtreret Danmarkſhistorie. 1—2 D. Kbhvn. 1854—55.
- + Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv. 2. B. 3. H. Kbhvn. 1858.
- N. Winther: Færoernes Historie. 2det H. Kbhvn. 1859.
- Reverdil: Struensee og Hoffet i Kbhvn. 1760—1772. Kbhvn. 1858—59.
- W. C. E. Sponneck: Den holſtenſke Forfatningsſag. 2det Dpl. Kbhvn. 1859.
- J. N. Madvig: De holſteenſke Stænders Forfatningsforſlag og Grev Sponneck. Kbhvn. 1859.
- Grimur Thomsen: Taushed og Offentlighed. Kbhvn. 1858.
- *C. L. v. Pøvenſſold: Efterretninger om den „Kongelige Livgarde til Fods“. Kbhvn. 1858. (Gave fra Forfatteren).

- Kongegravene i Ringsted Kirke. Kbhvn. 1858. Fol.
 C. H. Brasch: Venmetostes Historie som Herregaard, Slot
 og Kloster. 1ste Deel. Kbhvn. 1859.
 * B. Boye: Dplysende Fortegnelse over de Gjenstande i det
 kgl. Museum for nordiske Oldsager i Kbhvn., som ere
 forarbejdede af eller prydede med adle Metaller. 1ste
 Afd. 1859.

6. Geographi og Statistik.

- S. C. Müller: Jordbeskrivelse for Begyndere. Kbhvn.
 1855.
 J. P. Trap: Statistisk-topographisk Beskrivelse af Kongeriget
 Danmark. 1—9 H. Kbhvn. 1856—58 og 1—3 Hefte
 Afbildninger.

6. Reisebeskrivelser.

- Livingstones Reise i Syd-Afrika. 2det Bind. Kbhvn.
 1859.

7. Mathematik.

- C. Tydssen: Plangeometriske Opgaver. Kbhvn. 1858.
 " " Plantrigonometriske Opgaver. Kbhvn. 1858.
 " " Opgaver til Reglesnittedes Behandling. Kbhvn.
 1858.
 " " Stereometriske Opgaver. Kbhvn. 1859.
 Mundt: Trigonometri. Kbhvn. 1858.
 L. Hommel: Veiledning til Brøkfregning. Kbhvn. 1858.
 Stjernholm: Elementar-Arithmetik og Algebra. Kbhvn.
 1858.
 A. Steen: Hovedformerne i Rummet. Kbhvn. 1858.
 " " Elementær Arithmetik. Kbhvn. 1859.

8. Naturvidenskab.

- J. Lange: Haandbog i den danske Flora. 5te H. Kbhvn. 1858.
- Die Fortschritte der Physik. 11 Jahrg. 1—2, 12 Jahrg. 1. H. Berlin 1858—59.
- J. Mohr: Lehrbuch der chem. analyt. Titrimethode. Rest af 2det Bd. Braunschw. 1858.
- A. v. Humboldt: Kosmos, 4de Bds. 1—9 H. Kbhvn. 1858—59.
- Silfverberg: Chemisk Physik. Kbhvn. 1847.
- A. Wagner: Geschichte der Urwelt, 2te Aufl. 2. Bd. Leipzig 1858.
- B. v. Cotta: Geologiske Billeder. Bearb. af C. Fogh. Kbhvn. 1858.
- E. E. Mundt: Grundtræk af Astronomien. Kbhvn. 1859.
- De Casparin: Grundsætninger af Agerdyrkningslæren. Overs. af Møller-Holst. Kbhvn. 1859.
- G. Hartwig: Naturen og Menneskelivet i det høie Norden. Overs. af Th. Jensen. 1ste H. Kbhvn. 1859.
- D. F. Eschricht: Folkelige Foredrag. 1—2 H. Kbhvn. 1858—59.
- * I. G. N. Dietrich: Phytanthoza-Iconographia. 1—4 Vol. fol. m. 1025 illum. Tafel. Regensburg 1735—1745. (Gave af Hr. Apotheker Friis i Kolding.)
- H. Reinsch: Naturgeschichte in Bildern. München 1859. Fol.
- H. C. B. Bendz: Kort Fremstilling af de almindeligste danske Huuspattedyrs Bygning og Liv. Kbhvn. 1858.

9. Philosophi.

- E. Schack: Portraitparalleler mellem Mennesket og Dyret. 1—2 H. Kbhvn. 1859.

M. Goldschmidt: Om Physiognomiken. Kbhvn. 1859.

10. Pædagogik, Methodik og Underviisningsvæsen
i Almindelighed.

* Beretninger om det kjøbenhavnske Skolevæsen for Aarene
1852—1857. 6 Hefter 4to.

H. Schneekloth: Hjemmet og Skolen. 1ste Hefte. Kbhvn.
1859.

11. Tidsskrifter.

Dansk Maanedsskrift redig. af M. G. G. Steenstrup,
7—8 Bind 1859 og 2den Række 1—6 H. 1859.

Nordisk Universitets-Tidsskrift. 4de Aargangs 2—4 Hefte.
1858.

Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskabene, af
Fogh, Baupell og Lütken, 5te Bd. 4—6 H. og
2den Række 1 H. 1859.

A. Petermann: Mittheilungen aus J. Perthes' Geogra-
phischer Anstalt. 1858, 7—13 H., 1859, 1—6 H.

Følge, et nordisk Tidsskrift, udg. af Fr. Barfod. 1ste Bd.
1859.

Nordisk Museum, redig. af Professor Borring. 1ste Hefte.
Kbhvn. 1859.

F. Knudsen: Slesvigske Provincialefterretninger. 1ste H.
Flensborg 1858.

12. Efterretninger om Universitetet eller andre Stif-
telser, Examenslister, Forelæsninger odl.

† Forelæsninger ved Kjøbenhavns Universitet og den polytech-
niske Anstalt, i Esteraarshalvaaret 1858 og Foraarshalv-
aaret 1859.

† Charakterlister over Afgangsexamen, 2den Examen og den filosofiske Examen 1858.

A. C. V. Linde: Meddelelser angaaende Kbhvns. Universitet, 3die H. Kbhvn. 1859.

Bekjendtgjørelse angaaende en særskilt Prøve i Fysik for Lægestuderende. Kbhvn. 22. Jan. 1858.

Lov om Penninger for Universitets- og Skoleembedsmænd. Kbhvn. 12. Jan. 1858.

Bekjendtgjørelse angaaende Indretning af en Afgangsexamen ved Realskolerne, svarende til den ved Kbhvns. Universitet anordnede alm. Forberedelsesexamins lavere Grad. Kbhvn. 28. Mai 1859.

† 13. Leilighedskrifter.

2 Universitetsprogrammer 1858.

17 Programmer fra Skoler i Danmark. 1858.

2 " fra Island. 1857—1858.

6 " fra Skoler i Holsteen. 1858.

1 " fra Lauenborg. 1858.

6 " fra Skoler i Norge. 1857.

Programmerne fra de fiesvigiske Skoler for 1858 ere os endnu ikke tilsendte.

14. Blandinger.

Nordisk Konversationslexikon 9—22 H.

15. Landkort.

5 Amtskort, 2den Udgave (Kjøbenhavn — Frederiksborgs — Holbeks — Sorø — Præste-Amt.)

Kort over Sønderjylland, udg. af Selskabet 1836.

* C. Berg: Atlas over den Gamle Verden. Kbhvn. 1859.

B. Morstabsbibliotheket.

Denne Afdeling af Bibliotheket har ingen Forøgelse modtaget, da den, i Forbindelse med visse Partier af det egentlige Skolebibliothek, maa antages for, indtil videre, at indeholde tilstrækkelig Læsning for de Klasser, som have Afgang dertil.

En Gang ugentlig skeer Udlaan til Eleverne af Skolens 2 overste Klasser.

C. De naturvidenskabelige Samlinger.

1. Den physiske Samling.

Et Minimum's Thermometer (fra Jul. Nissen i Kbhvn.)

Alle Apparater ere blevne eftersete og have modtaget de Reparationer, som ved ikke faa af dem vare i høi Grad paa-trængende. — Resten af Glasapparater til den kemiske Samling, som ere anskaffede for de under 25de Juni 1857 til Komplettering af denne Samling extraordinaert bevilgede 150 Rd., er præsteret fra vedkommende Glasværk.

2. Den naturhistoriske Samling.

En And af en ganske usædvanlig Størrelse, udstoppet og i komplet Stand til Dypstilling. (Gave fra Hr. Klubvært Jørgensen i Kolding).

En Høysfærede c. 6 Tom. i Diameter, bygget over en Green (Gave fra Hr. Skolelærer Christensen i Braa).

Inventarium.

H. E. Drsted's og J. F. Schouw's Buste i Gips ere Skolen forærede af Hr. Amtmand Lehmann og pryde Bægen i Korridoren, ligesom Hovedindgangen.

En Klases Inventarium har faaet en hensigtsmæssig

Umdannelse, hvorved det baade er blevet bekvemmere for Eleverne og har givet større Plads i Værelset. Det er desuden blevet malet paany. Samtlige Gymnastik- og Svømmeapparater ere blevne efterseete, restaurerede og kompletterede.

1 Sæt af Riisgaards Forskrifter, opklæbde paa Pap og fernisfæredede.

Chemisk Laboratorium.

Laboratoriet var færdigt ved det nye Skoleaars Begyndelse og er stadigt blevet benyttet ved Underviisningen i Chemi for de to øverste Klasser. For de til Laboratoriets Bedligholdelse og Komplettering under 31te Mai 1858 aarligt bevilgede 50 Rd., vil der af Læreren i Chemi, ved Slutningen af hvert Regnskabsaar, blive afslagt særskilt Regnskab,*⁾ og over de anskaffede Apparater m. m., som ere Skolens øvrige Samlinger og Inventarium uvedkommende vil blive ført en særskilt Liste.

Legat.

„Kolding Børgeres“ Præmielegat for Deklamation og Sang, hvoraf der (see Progr. f. ifjor) iaar var to Portioner til Disposition, blev overeensstemmende med Fundatsen, og paa den i samme fastsatte Dag, uddeelt til H. Jørgensen, G. Hartvigsen, D. Bertelsen, A. Jensen, H. Jacobsen, M. Møller, E. Møller, M. Borch, P. Lau,

---

*⁾ Nogle Bemærkninger om Underviisningen i Chemi, samt en kort Beskrivelse, med tilføjet Grundrids, af Skolens Laboratorium, af Hr. Overlærer Hoyer, var bestemt til Optagelse i dette Program, men vil paa Grund af uventede Forhindringer udkomme særskilt i Trykken.

N. Tharøe, N. Bastrup, N. Raben for Deklamation; S. Gylding, P. Jørgensen, E. Larsen, S. Grandjean, A. Møller, M. Markusen, B. Madsen og B. Nissen for Sang. Med Undtagelse af nogle faa Bøger af æsthetisk, populær-naturvidenskabeligt og morende Indhold bestod det overveiende Antal af Præmierne i engelske, franske og tydske Haandlexika (alle af danske Forfattere), som det Slags Bøger, hvormed Eleverne sædvanligt ere mindst tilfredsstillende forsynede. Ved at anvendes paa denne Maade kan Legatet tjene til at afhjælpe mangen følelig Mangel og derved stifte en varigere Nytte, end ved fortrinnsviis at anvendes til Anskaffelse af Morstabslæsning.

En lille Beholdning af 1 Rd. 5 Mk. 4 ß vil i Forbindelse med Legatrenten for iaar blive brugt til Indkjøb af Præmiebøger til næste Uddeling.

Fripladser.

Under 10de Febr. 1859 har Amtskoleraadet, fra Nytaar 1859 at regne, tilstaaet Elev Andreas Christian August Jensen, en Søn af afd. Huusmand Niels Jensen i Bamdrup, en af de under 31te Mai 1858 oprettede Fripladser.

D. Blandinger.

Under 28de Mai 1859 er fra Underviisningsministeriet udgaaet Bekjendtgørelse angaaende Indretning af en Afgangsexamen ved Realskolerne, svarende til og med samme Retsvirkning som den ved Kjøbenhavns Universitet (17de Juli 1857) anordnede almindelige Forberedelsesexamens lavere Grad, saaledes at der tillægges dem, der medbringe Skolens Vidnesbyrd om at have bestaaet en saadan Afgangsexamen,

Ret og Afgang til at indstille sig til Optagelse som Elever ved den Kongelige Veterinær og Landbohøjskole, til at tage den fuldstændige Veterinærexamen, Pharmaceutisk Examen eller juridisk Examen for Ustuderede, dog at de, som ville indstille sig til pharmaceutisk Examen tillige have at underkaste sig den for Pharmaceuter bestemte særlige Prøve i Latin.

Af Bestemmelserne for denne Examen indskrænker man sig til her at anføre dem, som nærmest have Interesse for Eleverne og disses Forældre eller Børgere.

1. Gjenstandene for Prøven og Fordringerne i disse ere følgende:

- a. **Modermaalet.** Prøven heri er deels mundtlig, deels skriftlig. Den mundtlige Deel indbefatter Beglæsning, hvorved der oplæses et Stykke Prosa og Vers af en dansk Forfatter, og dansk Sproglaere. Ved den skriftlige Deel forelægges to Stilleopgaver, hvoraf den ene væsentlig skal gaae ud paa Gjengivelsen af et fra Underviisningen i Skolen bekendt Stof, den anden maa kræve en fri Behandling af et Emne, der ligger indenfor den Forestillingskreds, som Skolen og Livet kan have udviklet hos Disciplen.
- b. **Historie.** Heri kræves, at Examinanden har tilegnet sig en Overblik over den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder (i Omfang omtrentlig som Rosfods fragmentariske Historie), og en klar og temmelig fuldstændig Udbygning over Fædrelandets Historie efter en Lærebog, som ikke blot giver en nogenlunde fuldgyldig Fremstilling af Statshistorien eller de ydre politiske Forholds Historie, men tillige medfører et Overblik over Statens og Folkets indre Forfatning og dennes Udvikling efterhaand (saasem efter Allens Lærebog i Danmarks Historie til Skolebrug, som dog er udførligere i den indre Forfatnings Historie end der udføres).
- c. **Geographie.** Overhøringen bør omfatte fysisk og politisk Jordbeskrivelse (omtrentlig i samme Omfang som i Munches Geographie ved Nelschow eller Nimeshads mindre Lærebog i Geographie) tilligemed de uundværligste Sætninger af den mathematisk Geographie, hvortil vil kræves, at Underviisningen gives i samme Omfang som i de lærde Skolers øverste Realklasser.
- d. **Aritmetik.** som bør være lært saaledes, at der gives et klart Begreb om de elementære Regningsoperationer, om positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale Tal, samt Færdighed i practisk Regning. Derhos forlanges Ovelse i at løse simple ligninger af første Grad med een eller flere Ubekjendte, samt Bekjendtskab med Logarithmer og Ovelse i deres Brug. Bogstavbetegnelsen og de sædvanligste Transformationer af Bogstav-Udtryk bør være saavidt indøvede, som det til en tydelig Forstaaelse af evennærnte Indhold er nødvendigt. Ved Examen

blive to Regneopgaver, af hvilke den ene bør kræve Anvendelse af Logarithmer, skriftlig at besvare.

- e. **Geometrie.** Deraf fordres Plangeometriens Hovedsætninger og deres praktiske Anvendelser, navnlig til Udmaalning af plane Arealer. Af Stereometrien fordres kun de vigtigste Sætninger om Legemer og Kladers Udmaalning. I Geometrie forelægges ingen særskilt skriftlig Opgave, hvorimod Examinanden ved Overhøringen maa lægge før Dagen, at han forstaaer Anvendelsen af Vasser og Lineal til Constructioners Udførelse paa Papiret.
- f. **Tydske,** hvori kræves, at Examinanden med Lerbed og Sikkerhed kan forstaae jevn Prosa og besidder antagelig Fasthed i Grammatikens Hovedregler og Kjenndskab til det almindelige Ordforraad. Prøven anstilles saavel i et i Skolen læst Vensum af mindst 200 almindelige Octavsider som i Stykker af tydske Sribenter, der ikke ere læste.
- g. **Naturhistorie.** Deri fordres en Oversigt over Dyrenes og Planternes Væsen og Karakteristiske Udviklingsformer (seer kortfattede Lærebøger, saasom Lützens Begyndelsesgrundene af Dyre- rigets Naturhistorie og Bramsens, Dreyers, Petits eller Bauvels Lærebøger i Planterigets Naturhistorie).
- h. **Skrivning og Tegning.** Udfaldet af Prøven heri bedømmes ikke blot efter en Prøveskrift og en Prøvetegning, som udføres forinden Examen under Underviisningen for at fremlægges ved Examen, men tillige efter den vdre Behandling af de skriftlige Examens- udarbejdelse.

Prøven anstilles, med Undtagelse af de foran nævnte skriftlige Opgaver, alene mundtlig.

Bed den særskilte Prøve i *Latin* for Pharmaceuter forlanges, at der skal være ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere, til Indsvælse af Grammatikens Hovedregler, navnlig for den almindeligste regelmæssige Bøining og til Erhvervelse af det almindeligste Ordforraad samt saameget, som svarer til 16 Sider i en Teubners Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus, Eutropius. Ved Prøven seer Overhøringen saavel i Læsebogen som i den læste Deel af en Forfatter.

- 2) Udfaldet af Examen tilkjendegives ikke ved forskellige Charakterer, men alene ved Udtrykket „Bestaaet“ eller „Ikke-Bestaaet“ saaledes at „Bestaaet“ kan gives Tillaget „med Udmærkelse“. Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet forbeholder sig at give de nærmere Bestemmelser om, hvad der ved Prøverne i de enkelte Fag skal fordres for at have bestaaet Examen. Indtil videre blive de Regler, som i denne Henseende, og overhovedet om Charaktererne midlertidig ere gjorte gjældende ved den ifølge Bekjendtg. af 18. Sept. 1855 anordnede Afgangsexamen for Healdiscipler, at tage til Folge.
- 3) Ingen kan stedes til den omhandlede Examen, medmindre han, som Discipel i Skolen, har deeltaget fuldstændig i Underviisningen i det Ringeste de to sidste Aar af Skolens Curus til Afgangsexamen.
- 4) Tiden for Examens Afholdelse, der bør være engang for alle bestemt, men isærigt kan afpasses for den enkelte Skole efter dens eget Dnske, bliver, efter Forslag af Skolens Bestyrelse eller Bestyrer, at bestemme af Ministeriet for Kirke- og Underviisningsministeriet.

Det vil altsaa for Fremtiden blive Opgaven for Veile-
 Amtskoles Afgangskursus at forberede saavel til den høiere
 Grad af Afgangskramen, (i Henhold til de i Bekjendtgjø-
 relsen af 18de Septbr. 1855 indeholdte Bestemmelser, hvor-
 paa Planen for Skolen er baseret, og som ere meddeelte i
 Programmet for 1857) som til den ved nærværende Bekjendt-
 gjørelse anordnede lavere Grad; men da det derhos er af
 Bigtighed for Skolen, itide at træffe de i saa Henseende nød-
 vendige Foranstaltninger, anmodes de Forældre eller Børgere,
 som have Sønner eller Myndlinge i Skolens to øverste Klas-
 ser, om at tilmelde Skolens Rektor, inden Udgangen af
 dette Aars Juli Maaned, hvorvidt det er deres Bestem-
 melse, at vedkommende Elever skulle deeltage i Afgangskur-
 sus, indtil de kunne afslutte samme ved at underkaste
 sig enten den høiere eller lavere Grad af Afgangskramen.

Under 9de Mai 1859 er overensstemmende med Skole-
 raadets Beslutning af 31te Mai f. A. og Kirke- og Under-
 viisningsministeriets ved Skrivelse af 14de Septbr. næstefter
 givne Samtykke, af Amtskoledirektionen meddeelt Kaldebreve
 til Rektor Lassen, Overlærer Hoyer, 3die Lærer Rand.
 Guldberg, 4de Lærer Rand. Krogsgaard og 5te Lærer
 Seminarist Løding, hvorved de erholde fast Ansættelse,
 saa at de iffun kunne afskediges af Ministeriet efter Amt-
 skoledirektionens Indstilling, og derved erholde Pensionsberet-
 tiggelse for dem selv og deres Enker overensstemmende med
 Lov af 8de Marts 1856 § 20 & 22 m. m.

Ved Hs. Majestæt Kongens Nærværelse i Kolding d. 30.
 Septbr. forrige Aar, behagede det Allerhøiøstsamme allernaadigst
 at udnævne Amtskolens Rektor til Professor.

Den offentlige Examen

Veile Amtskole

afholdes fra den 12te til den 22de Juli
i følgende Orden:

Den skriftlige Deel.

Tirsdagen den 12te Juli:

Kl. 2—5. 5te Klasse. Arithmetik.

Onsdagen den 13de Juli:

Kl.	8—11.	5te Klasse.	Tydsf Stil.
"	8—11.	4de Klasse.	Tydsf Stil.
"	8—11.	3die Klasse.	Dansf Stil.
"	8—11.	2den Klasse.	Franst Stil.
"	8—11.	1ste Klasse.	Dansf Stil.
"	2—5.	5te Klasse.	Franst Stil.
"	2—5.	4de Klasse.	Franst Stil.
"	2—5.	3die Klasse.	Engelsf Stil.
"	2—5.	2den Klasse.	Dansf Stil.

Torsdagen den 14de Juli:

Kl.	8—11.	5te Klasse.	Dansf Stil.
"	8—11.	4de Klasse.	Dansf Stil.
"	8—11.	3die Klasse.	Tydsf Stil.
"	8—11.	2den Klasse.	Tydsf Stil.
"	2—5.	5te Klasse.	Engelsf Stil.
"	2—5.	4de Klasse.	Engelsf Stil.
"	2—5.	3die Klasse.	Franst Stil.

Den mundtlige Deel.

Løverdagen den 16de Juli:

Kl.	8—10.	5te og 4de Klasse. Fransk.
"	8—10.	3die Klasse. Naturhistorie.
"	10—12.	1ste Klasse. Historie og Geographi.
"	10—12.	Forberedelseskl. Dansk.
"	2—5.	5te Klasse. Physik og Chemi. 4de Klasse. Physik.
"	2—5.	3die Klasse. Fransk.
"	5—7.	2den Klasse. Dansk.
"	5—7.	1ste Klasse. Religion.

Mandagen den 18de Juli:

Kl.	8—10.	5te og 4de Klasse. Mathematisk.
"	8—10.	3die Klasse. Tydsk.
"	10—12.	2den Klasse. Religion.
"	10—12.	Forberedelseskl. Tydsk.
"	3—5.	5te og 4de Klasse. Engelsk.
"	3—5.	3die Klasse. Regning.
"	5—7.	2den Klasse. Historie og Geographi.
"	5—7.	1ste Klasse. Naturhistorie.

Tirsdagen den 19de Juli:

Kl.	8—10.	4de Klasse. Dansk.
"	8—10.	3die Klasse. Mathematisk.
"	10—12.	1ste Klasse. Tydsk.
"	10—12.	Forberedelseskl. Naturhistorie.
"	3—5.	5te og 4de Klasse. Tydsk.
"	3—5.	3die Klasse. Religion.
"	5—7.	2den Klasse. Naturhistorie.
"	5—7.	1ste og Forberedelseskl. Regning.

Onsdagen den 20de Juli:

Kl.	8—10.	5te og 4de Klasse. Naturhistorie.
"	8—10.	3die Klasse. Dansk.
"	10—12.	2den Klasse. Tydsk.
"	10—12.	Forberedelseskl. Religion.
"	3—5.	4de Klasse. Religion.
"	3—5.	3die Klasse. Engelsk.
"	5—7.	2den Klasse. Mathematisk og Physik.
"	5—7.	1ste Klasse. Dansk.

Torsdagen den 21de Juli:

Nl.	8—10.	5te og 4de Klasse. Historie og Geographi.
"	8—10.	3die Klasse. Physik.
"	10—12.	2den Klasse. Franff.
"	10—12.	Forberedelseskl. Historie og Geographi.
"	3—5.	5te og 4de Klasse. Regning.
"	3—5.	3die Klasse. Historie og Geographi.
"	5—7.	2den Klasse. Regning.
"	5—7.	1ste Klasse. Mathematif og Physik.

Freddag Formiddag Nl. 9, den 22de Juli, meddeles Udfaldet af Examen. — Mandag Formiddag den 22de August Nl. 9 prøves de til Dptagelse anmeldte Elever. Tirsdagen den 23de August Nl. 9 begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.

Elevernes Forældre og Forefatte samt Andre, som interessere sig for Skolen og Underviisningen, indbydes herved til at bære Examen med deres Nærværelse.

S. C. S. Lassen.